

tale mere for Kul, der eksporteredes, end det hjemlige Marked betalte. Paa den Maade indvandt England en stor Gevinst til Dækning af Krigsomkostningerne. Det er det, som nu sker igen, og England er ikke ene om dette. Andre Lande gør det samme. Jeg kan saaledes nævne, at Argentina lige netop i disse Dage har indført en høj Afgift paa den Hvede, der eksporteres, udover, hvad der allerede var, noget, der formentlig desværre ogsaa kan komme til at berøre os. Hr. Drachmann har altsaa fuldkommen Uret i den Betragtning, han lagde til Grund. Endelig er Forholdet dette, at de Priser, som betales af England og andre Lande, hvortil vi eksporterede i 1917 og de følgende Aar, var Priser, der tilvejebragtes efter Aftale med de paagældende Landes Repræsentanter, Repræsentanter for Danmark og Repræsentanter for England, Repræsentanter for Danmark og Repræsentanter for Tyskland. Der fandt en Vareudveksling Sted. Der var altsaa ikke Tale om, at man her uden videre dikterede Priserne; de blev fastsat efter speciel Forhandling mellem England og Danmark, en Forhandling, som det danske Landbrugs Repræsentanter deltog i, og disse var følgelig saa ivrige som muligt for at faa de højest mulige Priser for de Landbrugsprodukter, der skulde eksporteres; thi de var direkte interesserede i at faa de høje Priser. Det var ikke ubekendt, at der var et vist Modsætningsforhold mellem Industriens og Landbrugets Repræsentanter, idet disse første var interesserede i til en vis Grad at opnaa den billigst mulige Pris for de Raavarer, der skulde tilføres Danmark, og Landbrugets Repræsentanter var i alt Fald til en vis Grad interesserede i, uanset Priserne paa, hvad vi skulde indføre, at faa den højest mulige Betaling for de Varer, der eksporteredes. I øvrigt skal jeg ikke forfølge Diskussionen videre, jeg ønsker ikke at begære Ordet for tredje Gang. Ellers var der adskilligt, jeg kunde have haft Lyst til at gøre Bemærkning til, ikke mindst overfor den højtærede Landbrugsminister. Men jeg skal indskrænke mig til disse Bemærkninger. Kun skal jeg sige til Hr. Pinstrup, at en Gang for nogen Tid siden sagde han, at man kunde ikke rette moralske Opfordringer til Befolkningen, saa længe den daværende Regering sad. Nu har det ærede Medlem selvfølgelig en anden Opfattelse af Stillingen, og jeg vil da opfordre ham til at prædike Moral rundt om i Landet paa en særlig dertil anlagt Turné og tage de Repræsentanter med, som er

fornødne, saaledes at det hele Folk nu kan faa det rette Indtryk af Situationen. Saa haaber jeg, at Hr. Pinstrup nu vil have Held med sig, efter at han har faaet sin egen Regering op paa Taburetterne. Desværre maa jeg meddele ham, at jeg fremdeles har ringe Tiltro til Nytten af saadanne moralske Prædikener til Befolkningen. Jeg tror ikke, Befolkningen retter sig efter dem, ej heller Hr. Pinstrups egne Meningsfæller eller Standsfæller.

Rode: Den højtærede Indenrigsminister opfattede nogle Bemærkninger af mig som sigtende paa Krisen i forrige Aars Foraar og fremsatte nogle Betragtninger derimod. Det var imidlertid ikke dertil, jeg sigtede. Det er meget rigtigt, at der har været Samarbejde — det har jeg meget hyppigt fastslaaet —, et Samarbejde, som har givet sig Udtryk i, at saa godt som alle de store Ordninger, som er gennemførte, er blevet enstemmigt vedtaget her i Rigsdagen, men derefter har man fra de oppositionelle Partiers Side, som havde medvirket dertil, samarbejdet paa disse Ordningers videre Gennemførelse paa den Maade, at man har søgt at gøre dem saa forhadte som muligt ude i Landet. Nu skulde jeg ønske, at man havde fortsat med denne Fremgangsmaade lige til det sidste; thi saa havde vi dog i alt Fald haft en ordentlig Brændselsordning nu. Men det synes, som om man til allersidst ikke mente, at denne Fremgangsmaade slog til, idet de utaalmodige, som havde hørt saa mange Gange, at de Ordninger, man vedtog paa Rigsdagen, var umulige, ikke længere kunde forstaa, at Partiet Venstre stemte for dem, før de nedsatte dem ude i Befolkningen. Derfor var det, jeg sigtede til den Mangel paa Samarbejde, som i væsentlige Spørgsmaal viste sig forrige Efteraar og i indværende Foraar, og som har givet sig Udtryk i, at Brændselsloven er blevet svækket, og at vi ingen Tørveordning har faaet. Alt dette, er jeg overbevist om, vil komme til at blive det danske Samfund yderst ubehageligt i den Vinter, som kommer.

Til den højtærede Landbrugsminister skal jeg nu kun gøre nogle faa Slutningsbemærkninger. Han mente, at jeg frygtede for forskellige Nævns og Udvalgs videre Skæbne, efter at de var kommet i Pleje hos ham. Nu maa jeg sige, at disse Nævn og Udvalg interesserer mig ikke paa anden Maade end som Organer for Virksomheder, der efter min Opfattelse er nødvendige og har været nødvendige. Jeg tror, at i de fleste af disse Nævn, som er